

**XORAZM VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI**

**XORAZM VILOYATINING
SANOAT ISHLAB CHIQRISHI
2024- YIL YANVAR-NOYABR
(DASTLABKI MA'LUMOT)**

**Tel.: 62-224-64-99
www.xorazmstat.uz**

Xorazm viloyati sanoatining asosiy ko'rsatkichlari

Sanoat bu – xomashyoni qayta ishlash, yer osti boyliklarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish vositalari va xalq iste'moli mollarini yaratishni qamrab oluvchi ishlab chiqarish tarmog'i.

Dastlabki ma'lumotlar bo'yicha, 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida viloyat korxonalarini tomonidan 26 874,7 mlrd so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo'lib, 2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi 108,0 % ni tashkil etdi.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o'zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko'rsatkichdir.

Viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari

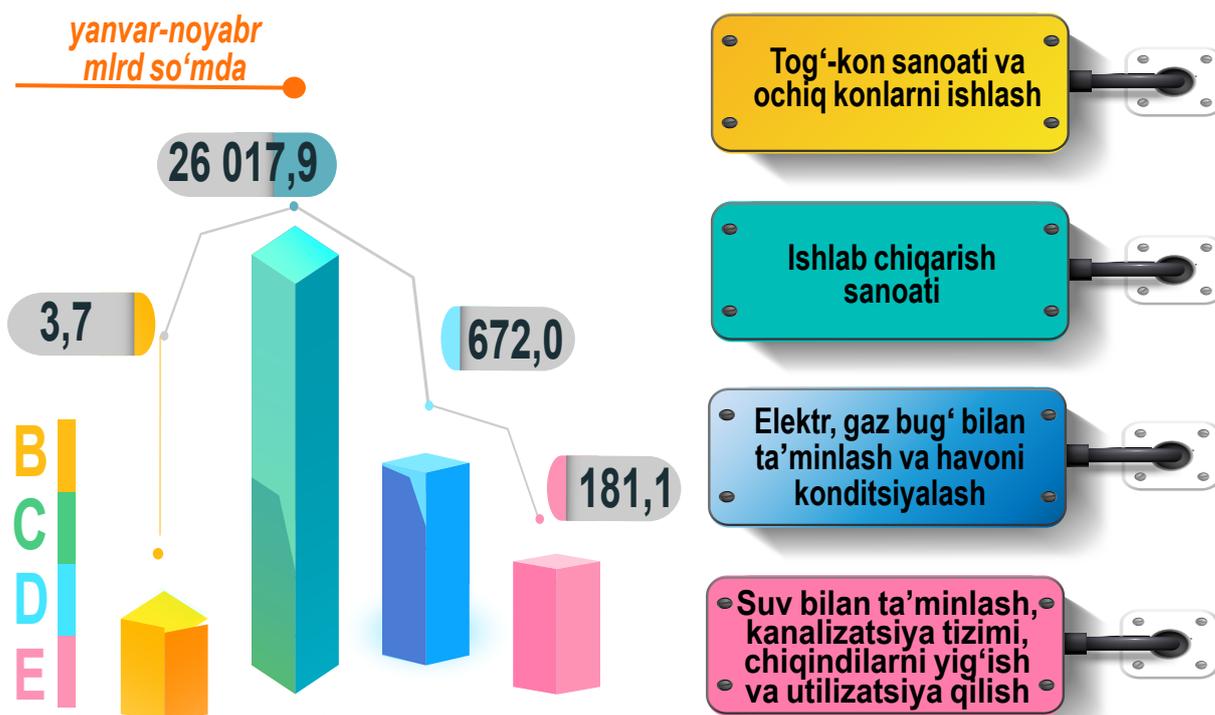
(2024- yil 1- dekabr holatiga ko'ra)

Bugungi kunda viloyatda 4 087 ta sanoat korxonasi faoliyat ko'rsatayotgan bo'lib, shundan 4 046 tasi kichik biznes subyektlaridir. Yangi tashkil qilingan korxonalar soni 1 439 ta va 1437 tasi kichik biznes hissasiga to'g'ri kelmoqda.

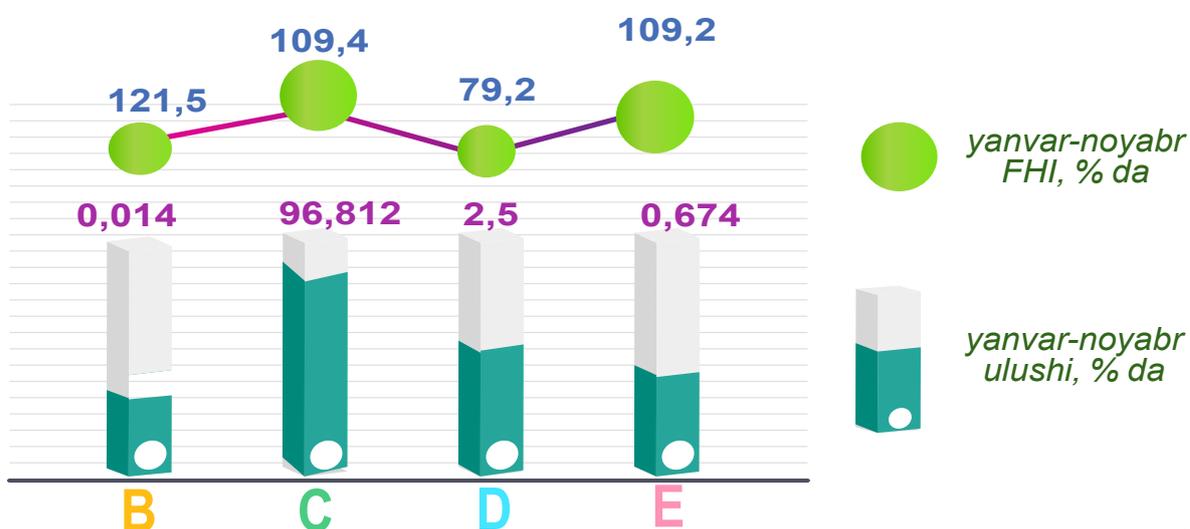

Sanoat ishlab chiqarishining asosiy tarmoqlari

2024- yil yanvar-noyabr oylarida viloyatimizda jami sanoat ishlab chiqarishi 26 874,7 mlrd so'mni, shundan 3,7 mlrd so'm tog'-kon sanoatiga, 26 017,9 mlrd so'm ishlab chiqarish sanoatiga, 672,0 mlrd so'm elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash sanoatiga, 181,1 mlrd so'm suv bilan ta'minlash kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilitatsiya qilish sanoatiga to'g'ri keldi.

Sanoat ishlab chiqarishi tarkibida eng katta ulush ishlab chiqaradigan sanoat hissasiga to'g'ri kelib, 26 017,9 mlrd so'mni, jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi 96,812 % ni tashkil etdi.

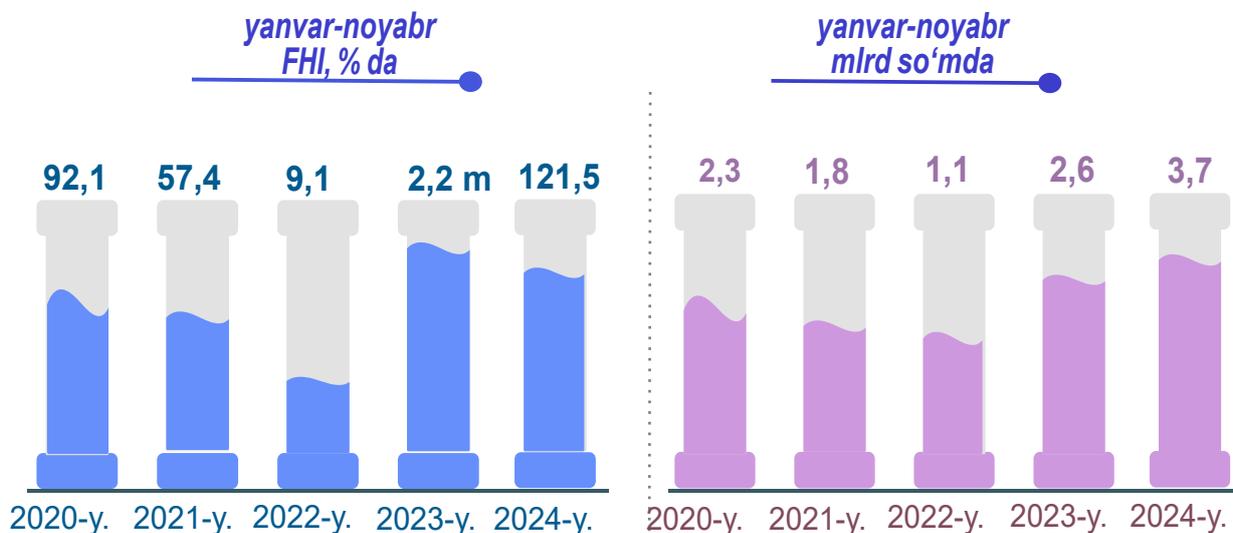
Jami sanoat ishlab chiqarishi fizik hajmi o'sishining asosiy omili bo'lib, tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoati – 21,5 % ga o'sishi, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) sanoati – 9,4 % ga o'sishi, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalashning – 20,8 % ga kamayishi, suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimining 9,2 % ga o'sishi kuzatildi.

Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – tabiatda qattiq jinslar shaklida uchraydigan (ko'mir, ruda), suyuq holatda uchraydigan (neft) yoki gazsimon holatda uchraydigan (tabiiy gaz) foydali qazilmalarni qazib olishni o'z ichiga oladi.

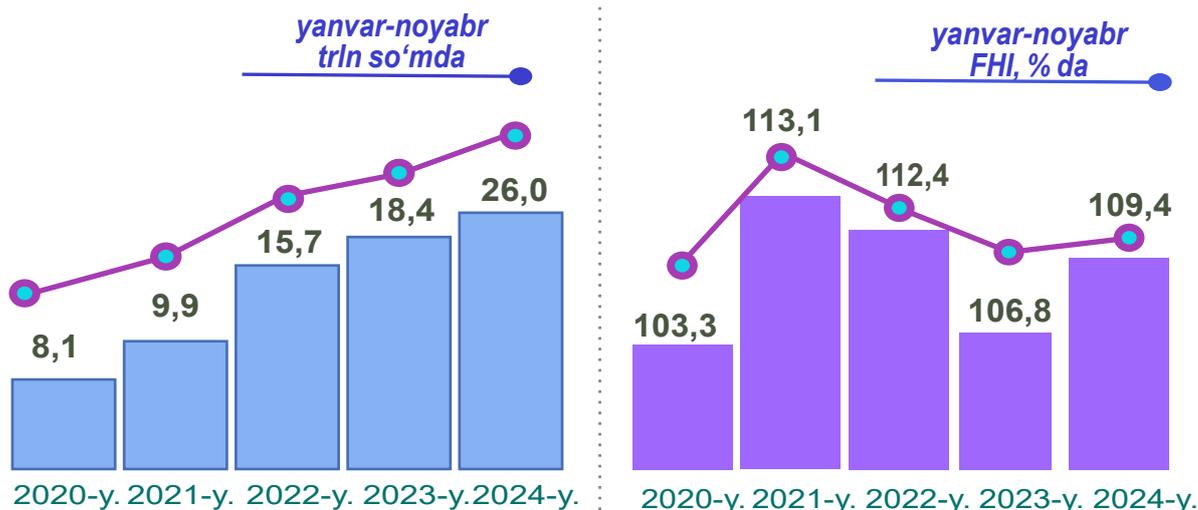
Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoati korxonalari tomonidan 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 3,7 mlrd so'm yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmidagi ulushi 0,014 % ga to'g'ri keldi.

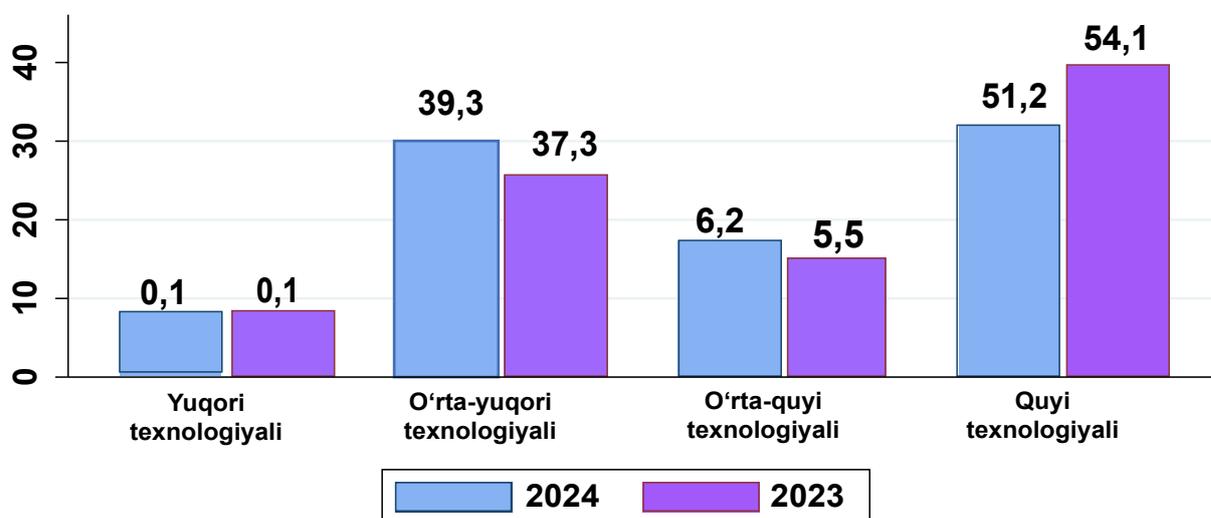
Xorazm viloyatining ishlab chiqaradigan sanoati

Ishlab chiqaradigan sanoat bu – tarmoq yangi mahsulot chiqarish maqsadida modda yoki komponentlarni, materiallarni, garchi ishlab chiqarishning ma’lum turi uchun birdan-bir to’liq me’zon hisoblanmasa ham, fizik yoki kimyoviy qayta ishlashni o’z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 26 017,9 mlrd so’mni yoki jami sanoat mahsulotlarining 96,812 % ini tashkil etdi.

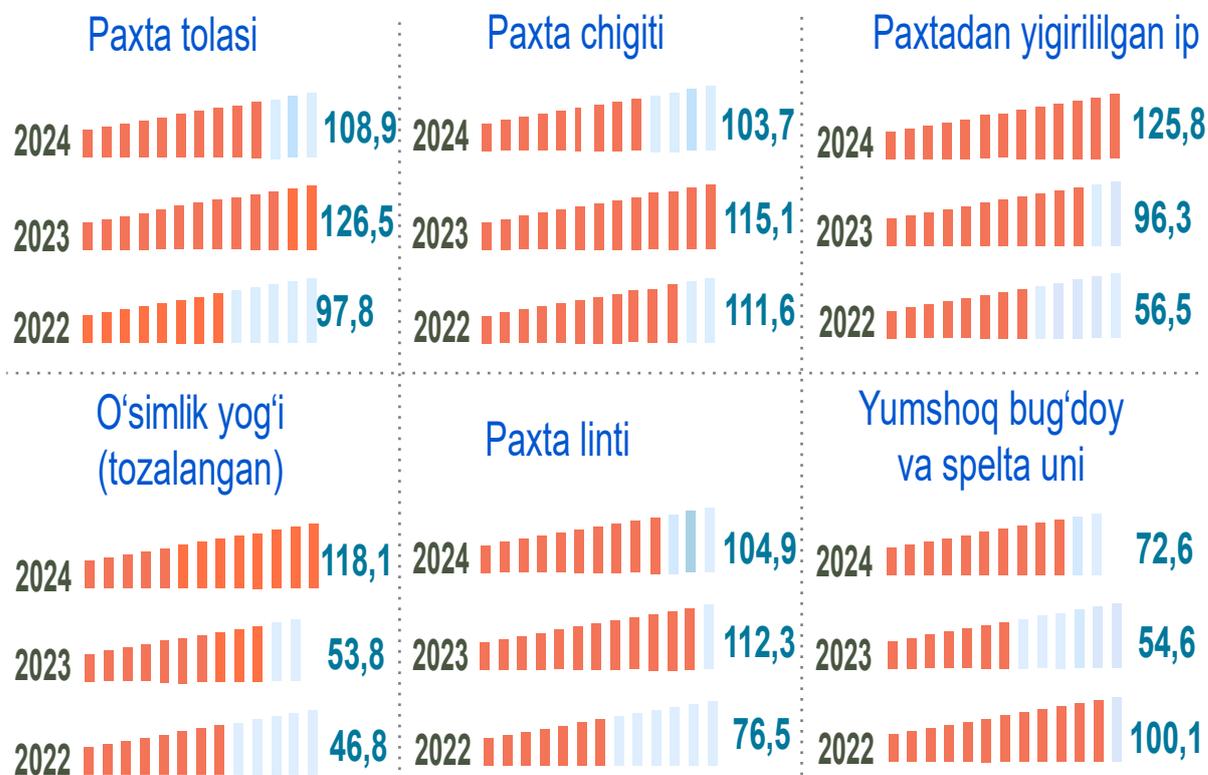
2024- yil yanvar-noyabr oylarini o'tgan yilning mos davri bilan solishtirganda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmoqning ulushi 0,1 % ni (2023- yilning yanvar-noyabr oylarida – 0,1 %), o'rta-yuqori texnologiyali – 39,3 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylarida – 37,3 %), o'rta-quyi texnologiyali – 6,2 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylarida – 5,5 %), quyi texnologiyali – 51,2 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylarida – 54,1 %) ni tashkil etgan.

Jami ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida mashina va asbob- uskunalar ishlab chiqarish, ta'mirlash va o'rnatish, avtotransport vositalari, yarim tirkamalar va boshqa tayyor buyumlarni ishlab chiqarish sohasining ulushi – 41,2 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 113,3 %), metallurgiya sanoatining ulushi – 0,2 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 112,2 %), to'qimachilik, kiyim, teri mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 21,8 % (2023-yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 108,6 %), oziq-ovqat, ichimliklar va tamaki mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 26,3 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 97,3 %), kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlarini ishlab chiqarishning ulushi – 0,8 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 122,1 %)ni, yog'och va po'kak buyumlar (mebeldan tashqari), poxol va to'qish uchun materiallardan buyumlar, qog'oz va qog'oz mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi – 2,6 % (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 181,4 %)ni tashkil etdi.

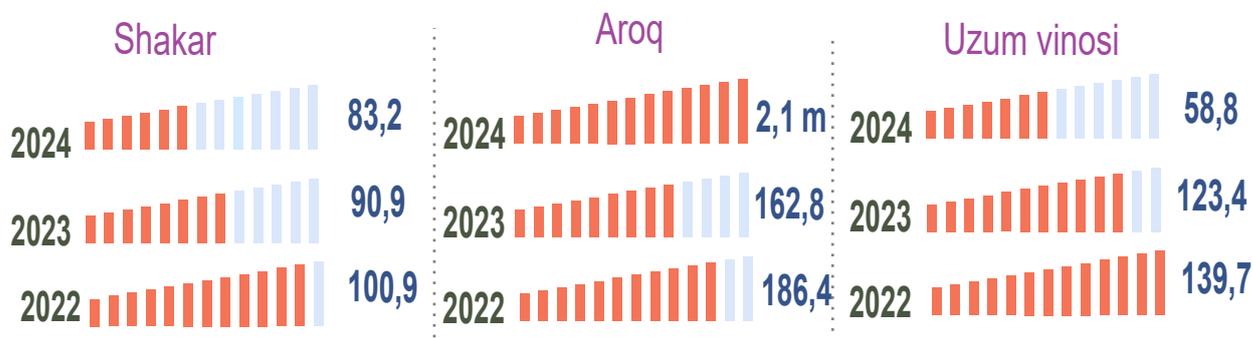
* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan ayrim turdagi mahsulotlarning o'sish sur'ati (O'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan ayrim turdagi mahsulotlarning o'lish sur'ati
(O'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalari tomonidan ayrim turdagi mahsulotlarni ishlab chiqarish

2024- yilning yanvar-noyabr oylari davomida ishlab chiqaradigan sanoatda paxta tolasi 95 798,4 tonna (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan 8,9 % ga oshgan), paxta chigiti 151 962,5 tonna (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan 3,7 % ga oshgan), 37 344,1 tonna paxtadan yigirilgan ip (25,8 % ga oshgan), 2 746,0 kv.metr gilam va gilam mahsulotlari (2,8 % ga oshgan), o'simlik yog'i 6 022,4 tonna (18,1 % ga kamaygan), paxta linti 9 007,4 tonna (4,9 % ga oshgan), uzum vinosi 372,8 ming litr (41,2 % ga kamaygan), 262,8 ming litr aroq (112,3 % ga oshgan) hamda 31 446,4 tonna yumshoq bug'doy va spelta uni (27,4 % ga kamaygan) ishlab chiqarildi.

Sanoat mahsulotlari	2023- yil yanvar-noyabr	2024- yil yanvar-noyabr	Farqi +/-
O'simlik yog'i, tonna	5 098,9	6 022,4	923,5
Shakar, tonna	222 291,2	184 857,3	-37 433,9
Gilam, ming.kv	2 672,0	2 746,0	74,0
Yumshoq bug'doy va spelta uni, tonna	43 335,0	31 446,4	-11 888,6
Paxta tolasi, tonna	85 237,4	95 798,4	10 561,0

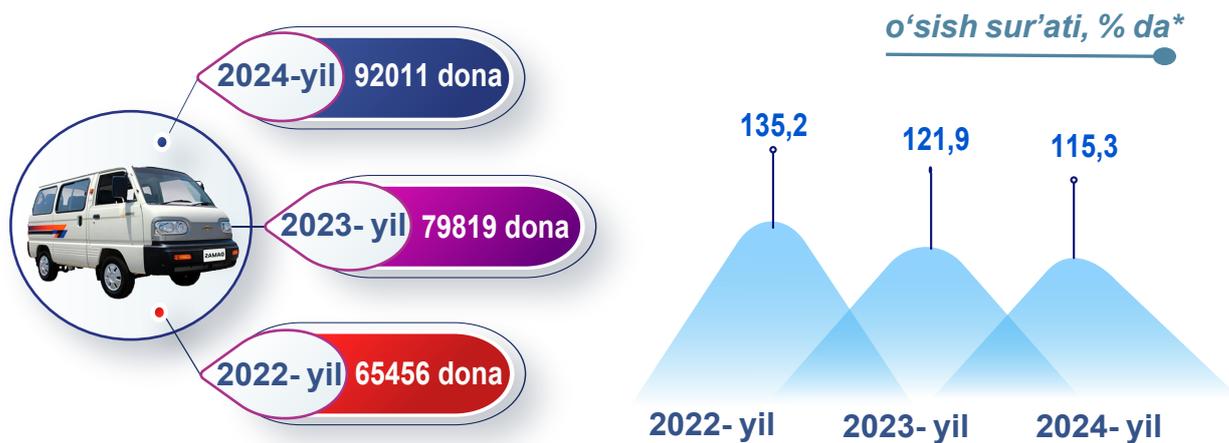
* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

Yengil avtomobillar ishlab chiqarish

(2024- yilning yanvar-noyabr oylarida)

Yengil avtomobillar – umumiy yoki maxsus yengil avtomobillarga bo‘linib, 2 kishidan 8 kishigacha mo‘ljallangan transport vositasi.

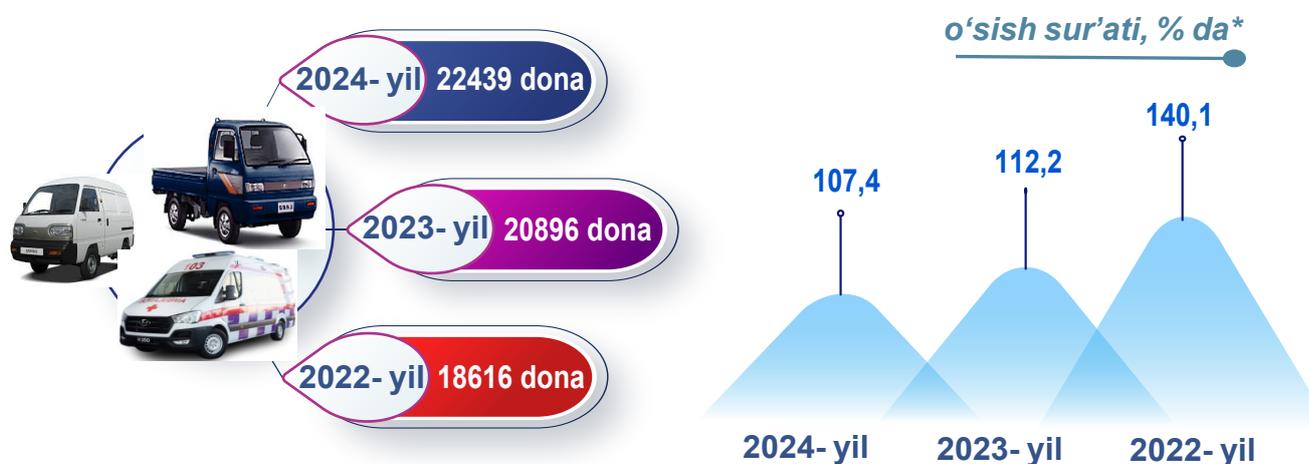
Viloyatimizda 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida yirik korxonalar bo‘yicha jami 92 011 dona yengil avtomobil ishlab chiqarildi. Yengil avtomobillari ishlab chiqarish o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan 15,3 % ga oshgani kuzatildi.

Maxsus yengil avtomobillar

(2024- yilning yanvar-noyabr oylarida)

Viloyatda 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida yirik korxonalar bo‘yicha jami 22 439 dona maxsus yengil avtomobil ishlab chiqarilib, ushbu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 7,4 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

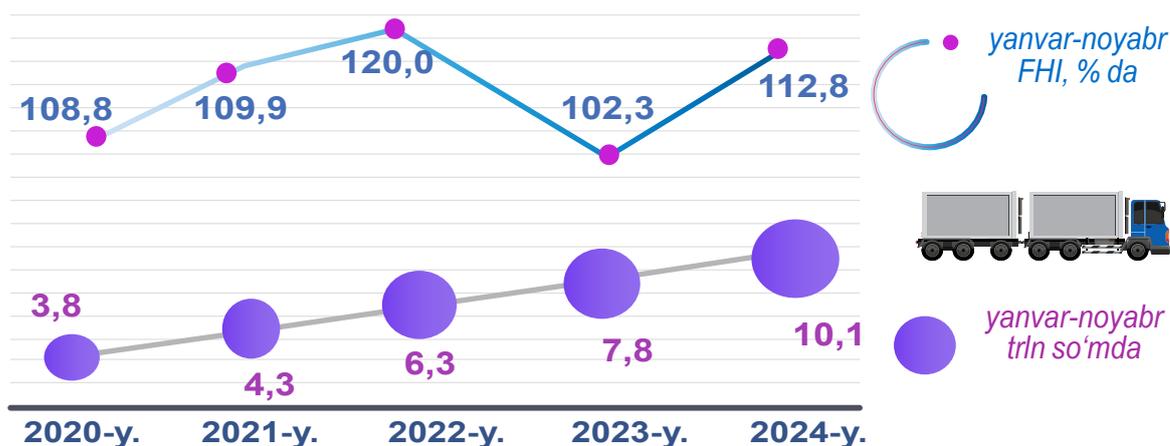

* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko‘ra

Avtotransport vositalari, treylerlar va yarim tirkamalar ishlab chiqarish

Avtotransport vositalari, treylerlar va yarim tirkamalar ishlab chiqarish – yo'lovchilar yoki yuklarni tashish uchun avtotransport vositalari ishlab chiqarishni o'z ichiga olib, turli butlovchi qismlar va aksessuarlar, shuningdek, treyler va yarim tirkamalarni ishlab chiqarishni ham o'z ichiga oladi.

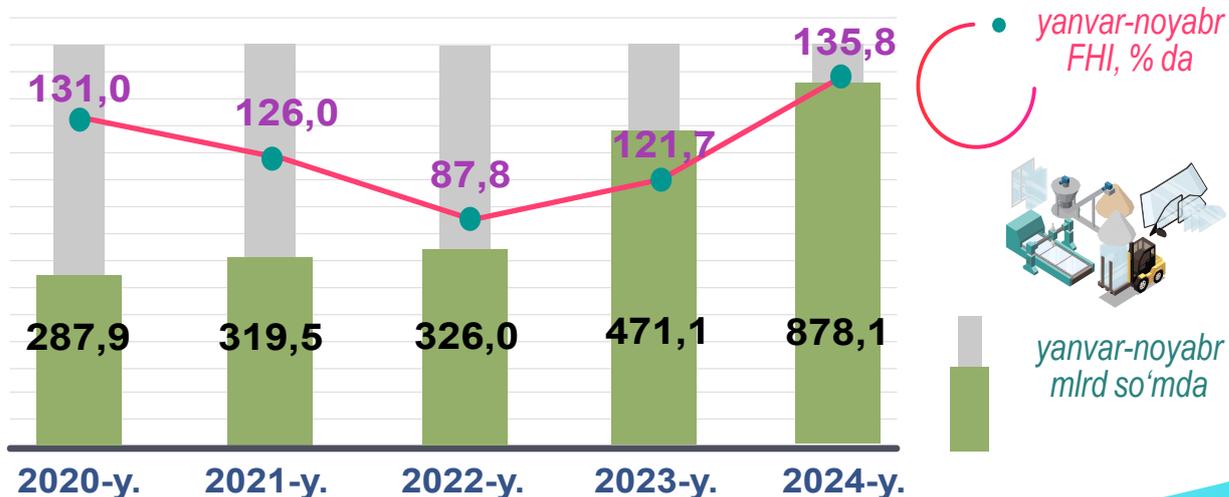
2024- yilning yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, avtotransport vositalari, treyler va yarim tirkamalar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 38,7 % ni, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 112,8 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 10 075,4 mlrd so'mni tashkil etdi.

Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish

Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish – minerallar asosida mahsulotlar ishlab chiqarishga tegishli bo'lgan ishlab chiqarish turlarini o'z ichiga olib, shisha va shishadan mahsulotlar, keramik buyumlar, polga o'rnatiladigan qoplamalar, kafel, cherepitsa, terrakota buyumlar, sement va xomashyodan tayyor mahsulotgacha ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 3,4 % ni tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi 35,8 % ga oshgan va ishlab chiqarish hajmi 878,1 mlrd so'mga to'g'ri keldi.

Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish

Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish – yeyiladigan qishloq xo'jaligi, o'rmon va baliqchilik (oziq-ovqat) mahsulotlarini, spirtsiz ichimliklarni, mineral suvlarni va boshqa idishdagi suvlarni o'z ichiga oladi.

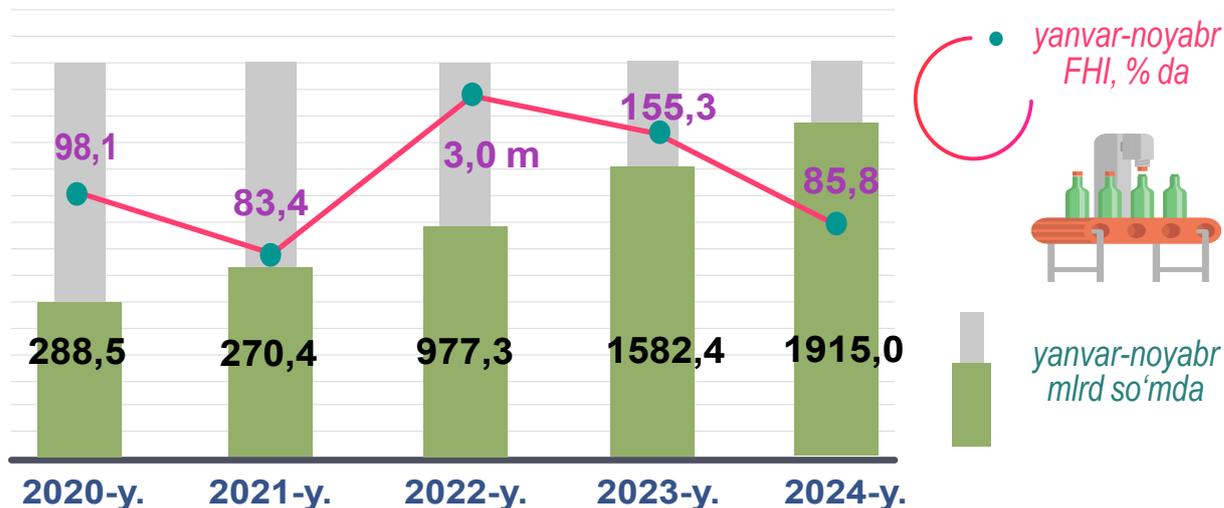
2024- yilning yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 19,9 % ni tashkil etib, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 103,6 % va ishlab chiqarish hajmi 5 166,2 mlrd so'mga to'g'ri keldi.

Ichimliklar ishlab chiqarish sanoati

Ichimliklar ishlab chiqarish – spirtsiz ichimliklar va mineral suvlarni ishlab chiqarishni, spirtli ichimliklarni ishlab chiqarishni, asosan fermentatsiya metodi orqali pivo va vino, shuningdek, distillangan alkogol ichimliklar ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

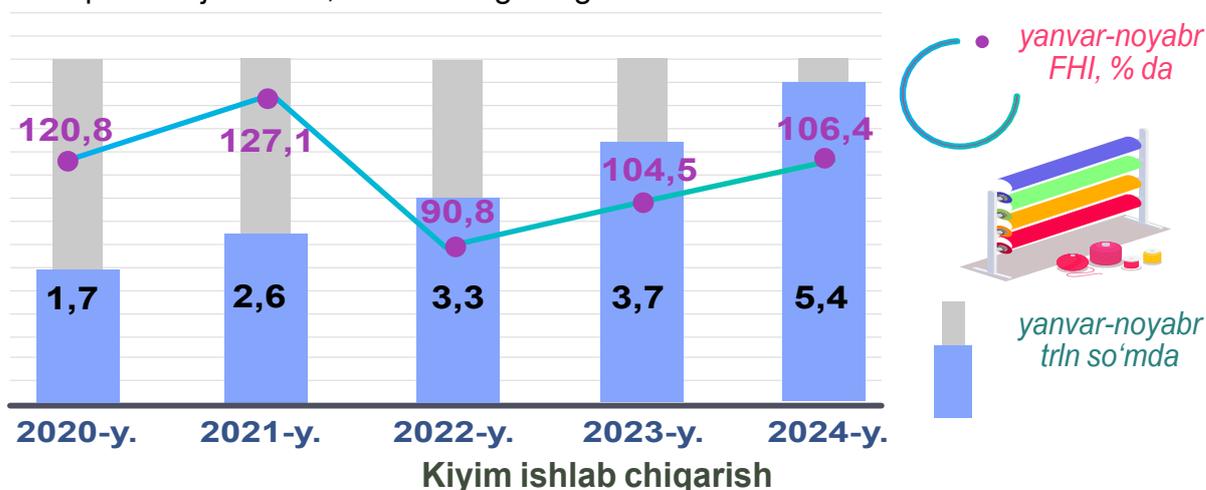
2024- yil yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 7,4 % bo'lib, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 85,8 % ni tashkil etdi va ishlab chiqarish hajmi 1 915,0 mlrd so'mga to'g'ri keldi.

To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoati

To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish – to'qimachilik tolasini tayyorlash va yigirish, shuningdek, to'qimachilik gazlamalarini va tayyor to'qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, to'qimachilik mahsulotlariga va kiyimlarga bezak berish, kiyimlardan tashqari tayyor to'qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 20,7 % ni tashkil etgan, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 6,4 % ga oshgan, ishlab chiqarish hajmi 5 393,2 mlrd so'mga to'g'ri keldi.

Kiyim ishlab chiqarish – barcha materiallardan (masalan, teri, to'qimachilik gazlamalari, to'qilgan va trikotaj gazlamalari va h.k.) barcha tikish mahsulotlarini (tayyor yoki alohida buyurtma bo'yicha qilingan), kiyimlarning barcha turlari (masalan, ustki kiyim, erkaklar, ayollar va bolalar uchun ichki kiyimlar, ish, ofis, kundalik yoki sport kiyimlari va h.k.) va aksessuarlarni ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

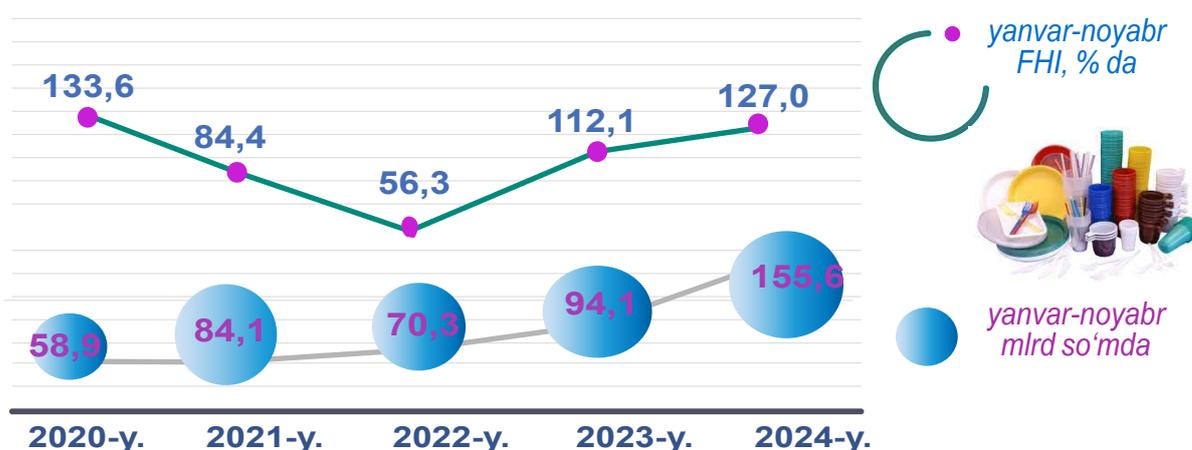
2024- yilning yanvar-noyabr oylarida kiyim ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 1,7 % bo'lib, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 59,2 % ga oshgan va ishlab chiqarish hajmi 429,5 mlrd so'mga to'g'ri keldi.

Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish

Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish – rezina va plastikdan mahsulot ishlab chiqarishni, ishlab chiqarishda foydalanadigan xomashyo materiallarini o'z ichiga oladi. Lekin bu bo'limga ishlab chiqarishning barcha turlari va materiallari kiradi degani emas.

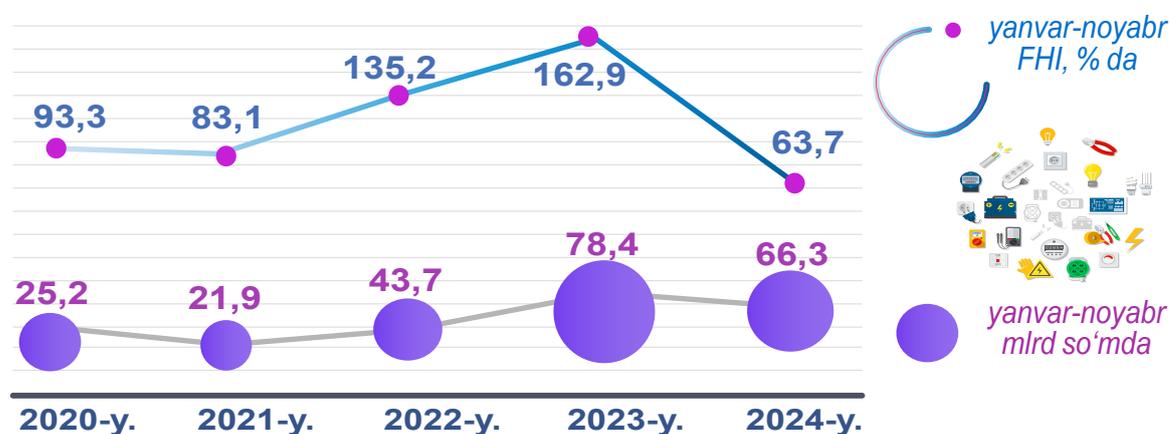
2024- yilning yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 0,6 % ni, fizik hajm indeksi 127,0 % ni tashkil qildi hamda ishlab chiqarish hajmi 155,6 mlrd so'mga to'g'ri keldi.

Elektr uskunalari ishlab chiqarish

Elektr uskunalari ishlab chiqarish – elektr energiyasini ishlab chiqaruvchi va taqsimlovchi mahsulotlar ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi. Shuningdek, bu bo'lim elektr yorituvchi, signal uskunalari va maishiy elektr asboblari ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

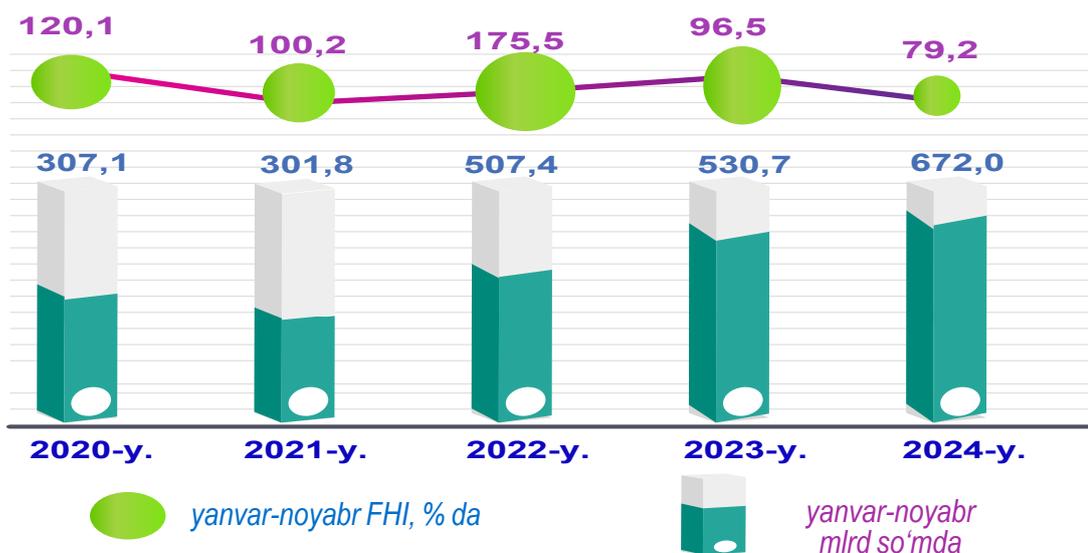
2024- yilning yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi elektr uskunalari ishlab chiqarish sanoatining ulushi 0,3 % ni, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 63,7 % ni tashkil etdi hamda ishlab chiqarish hajmi 66,3 mlrd so'm ekani kuzatildi.

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash – elektr energiyasini, tabiiy gazni, bug'ni, issiq suvni va shu kabilarni doimiy tarmoqlar – kabellar, quvurlar, suv quvurlari orqali yetkazib berish bilan bog'liq faoliyatni o'z ichiga oladi.

2024- yil yanvar-noyabr oylarida elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash korxonalaridan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 672,0 mlrd so'mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 2,5 % ini) tashkil etdi.

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalaridan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida sanoatning mazkur tarmog'ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash, bug' bilan ta'minlash tizimlari va havoni konditsiyalashning o'tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi 20,8 % ga kamayganligi kuzatildi.

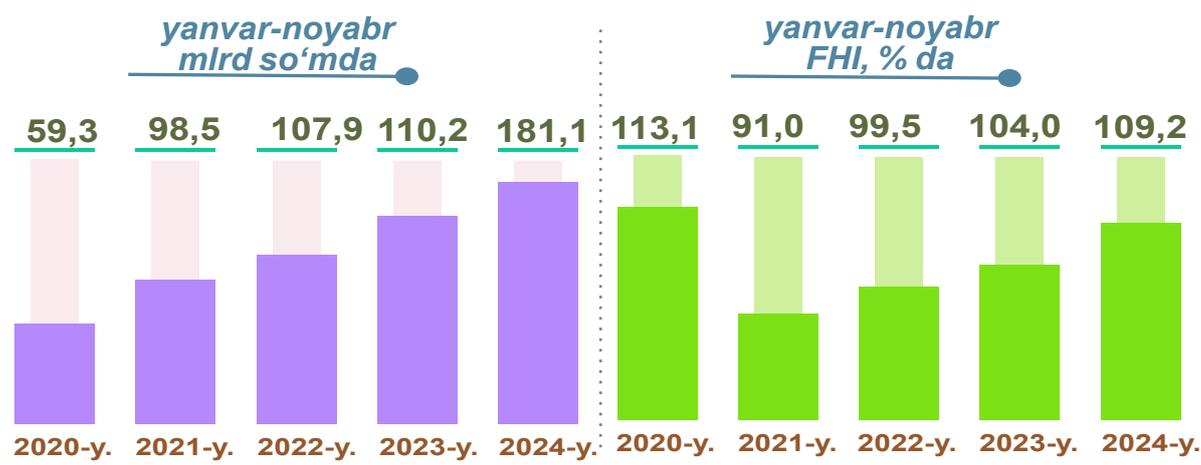
Sanoat mahsulotlari	2023-yil yanvar-noyabr	2024-yil yanvar-noyabr	Farqi +/-
Elektrenergiya, mln.kVt.s	1 298,8	1 158,9	- 139,9
Issiqlik energiyasi, ming gkal	99,7	93,0	-6,7
Elektrenergiya uzatish bo'yicha xizmatlar, ming so'm	1 207 474,0	1 515 246,0	307 772,0

(o'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish – qattiq va suyuq, sanoat va maishiy, shuningdek, zaharlangan chiqindilarning barcha turlariga ishlov berish (yig'ish, qayta ishlash va yo'qotish)ni o'z ichiga oladi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish korxonalari tomonidan 2024- yil yanvar-noyabr oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 181,1 mlrd so'mga (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,674 % ga) to'g'ri keldi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish yirik sanoat korxonalari tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

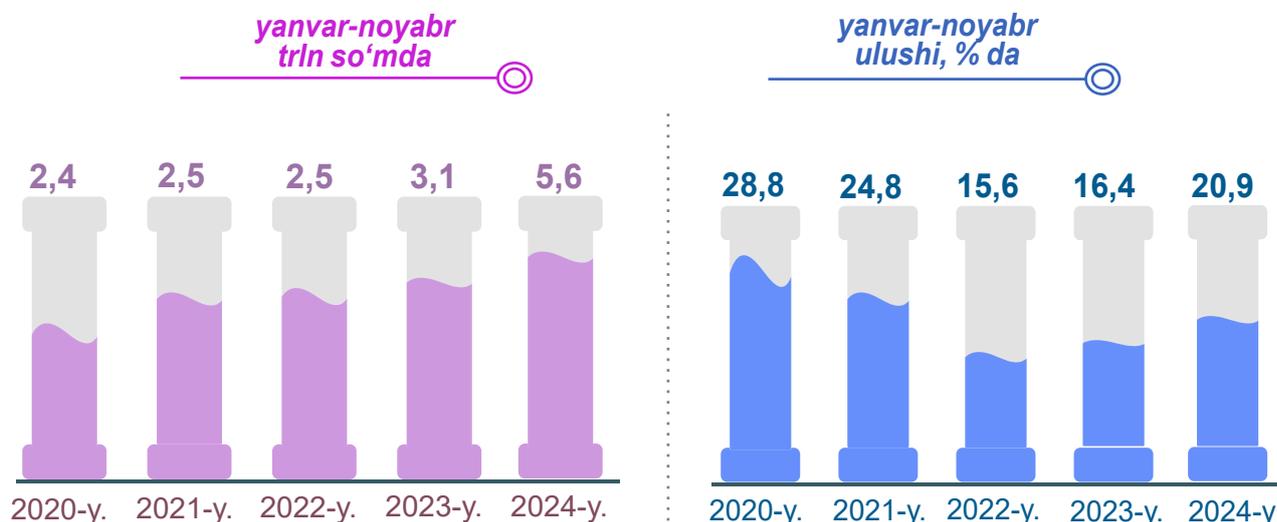
O'tgan yilning mos davriga nisbatan tabiiy suv, suvga ishlov berish va suv bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 19,9 % ga oshganligi, oqova suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar 3,1 martaga oshganligi, xavfsiz chiqindilarni yig'ish bo'yicha xizmatlar 99,1 % ga oshganligi kuzatildi.

Sanoat mahsulotlari	2023- yil yanvar-noyabr	2024- yil yanvar-noyabr	Farqi +/-
Oqova suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar, ming so'm	5 636 361,0	17 503 670,0	11 867 309,0
Tabiiy suv; suvga ishlov berish va suv bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar, ming so'm	131 313 175,0	157 462 141,0	26 148 966,0
Xavfsiz chiqindilarni yig'ish bo'yicha xizmatlar, ming so'm	19 688 845,0	39 200 713,0	19 511 868,0

(o'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishda kichik biznesning ulushi

Hisobot davrida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 5 627,5 mlrd soʻmlik sanoat mahsuloti ishlab chiqarilib, uning umumiy ishlab chiqarish hajmidagi ulushi 20,9 % ni tashkil etdi. 2023- yilning yanvar-noyabr oylarida kichik biznes subyektlarining umumiy ishlab chiqarishdagi ulushi 16,4 % ni tashkil etgan.

Aholi jon boshiga toʻgʻri keladigan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish viloyat boʻyicha 2024- yil yanvar-noyabr oylarida 13 382,0 ming soʻm (2023- yil yanvar-noyabr oylarida 9 660,9 ming soʻm), oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 106,0 %ni koʻrsatmoqda.

